№ 25.

ВІСТИ
З УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Січень 1918 р.

ВИДАЄ і РЕДАГУЄ ПРЕЗІДІУМ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Адреса: Київ, В.-Володимирська, Педагоґічний Музей.

Засідання Малої Ради

30 серпня 1917 р.

(докінчення)

Ген. Секр. *Петлюра* подає деякі відомости про авантюру Корнілова, про те, що між Каледіном і Ставкою йшли переговори, про непевне становище Новочеркаська, який охороняється козаками. Опісля представляє невідрадний стан Київа: на базарах і уличних мітінгах ведеться одверту пропаганду за Корнілова. Появилося богато непевних людей, котрі користуючись моментом, піддурюють темні маси, Ц. Рада повинна звернути на це увагу і приняти одповідні міри.

Д. *Сивошапка* наводить кілька фактів, з яких яскраво видно, що в Київі йде контр-революційна пропаганда. Офіцири-кавалеристи одверто говорять, що покищо вони прикриваються спасенням отчизни, але в слушний мент вони піднімуть флаг Корнілова.

Д. *Салтан* питає, чи Генеральний Секретаріят, зважаючи на грізний стан на Україні, має плян про оборону краю, а як що ні, то коли його виробить?

Ген. Секр. *Винниченко* одповідає, що такий план вже вироблено, але, щоби його здійснити треба, щоби військова влада була в контакті з громадською владою. Такого контакту з нач. київ. окр. Оберучевим і комісаром Кирієнком нема; вони прі вороги українського руху. Вони прикриваються сімпатіями до українців, але кожний їх рух і слово просякнені ворожнечою до укр. руху. Отже з ними входити в контакт нема можности. І план, хочби найкращий, останеться планом, коли не буде сили виконати його. Треба найти якийсь вихід. Контакт між військовою владою і Секретаріятом мусить бути, инакше наша країна загине.

Д. *Довженко* теж наводить декілька прикладів ворожого відношення Оберучева і Кирієнка до українського руху.

Д. *Рудницький* питає, через що Генер. Секретаріят як революційна влада на Україні віддав справу охорони революції особому „Комітетові по охороні революції", а не взяв цієї охорони на себе.

Ген. Секр. *Винниченко* одповідає, що „Комітет по охороні революції" істнує лиш для Київа. Його влада не поширюється на цілу Україну.

Генер. Секр. *Петлюра* подрібно росказує про те, як він хотів навязати звязки з поодинокими городами України в справі спільної акції проти контр-революційного руху Корнілова і не міг цього вробити через перешкоди, які ставив Кирієнко і Оберучев.

Д. *Гутман* теж підкреслює, що контакт з військовою владою мусить бути і ставить пропозіцію, щоби Генер. Секрет. взяв на себе оборону революції в краю. Комітет охорони революції і так не приймає мір поза Київом. Представник Секретаріяту в Комітеті охорони революції повинен вимагати, щоби Комітет зажадав від Оберучева прихильного полагодження жадань Секретаріяту. А коли Оберучев відкажеться, тоді Генер. Сокретаріят і Комітет повинні звернутися до Тимчасового Уряду з жаданням заміщення Оберучева.

Д. *Шаповал* каже, що він і д. Скрипчинський, як представники від українців входять в Комітет по охороні революції. І коли вони зажадали від Оберучева допущення в Комітет і представника від Генер. Секретаріяту, то Оберучев і Кірієнко заявили, що вони не допустять до того, щоби представник Секретаріяту був в Комітеті. Ц. Рада повинна найти силу, з якою може зачати оборону українства і боротьбу мусить починати від того, щоби тих людей не було на таких відповідальних місцях.

В дальшій діскусії по цьому питанню забірали голос дд. Золотарьов, Ткаченко, Довженко, Шаповал, Винниченко, Ковалевський, Салтан і Гутман. В кінці приймається резолюція фракції у. с.-р. в такій формі: „Зважаючи на вороже відношення командуючого Київською військовою округою Оберучева і військового комісара Кирієнка до української справи, а через те на неможливість установити орґанізаційний контакт в справі оборони революції, Ц. Рада вважає дальшу присутність даних осіб на чільних військових посадах за небезпечну для свободи і оборони революції в краю".

Генер. Секр. *Мартос* позачергово заявляє, що прийшла телеграма від Керенського, що ціла авантюра з Корніловим вже скінчилася без кровопролиття. Верховним головнокомандуючим назначається Керенський, начальником штаба ген. Алексеєв. Виновники повстання будуть передані судови.

Д. *Золотарьов* ставить слідуючу резолюцію: „Заслухавши доклад Генер. Секретаріяту Центр. Ради про ліквідацію контр-революційної спроби ген. Корнілова, Центральна Рада висказує переконання, що по здачі діл верховного головнокомандуючого, Корнілов буде переданий суду".

Д. *Ковалевський* ставить ще одну резолюцію: „Ц. Рада постановляє, представити негайно Тимчасовому Урядові на затвердження, відповідно зі згодою від 4 липня с. р. кандидата на офіціяльного представника Генер. Секретаріяту Укр. Центр. Ради при Київській військовій окрузі".

Обі резолюції ухвалюються одноголосно. На цьому закінчується засідання.

Засідання Малої Ради 5 вересня 1917 р.

Збори веде д. Веселовський. На черзі дня: затвердження Секретаріяту, затвердження бюджету Секретарства земельних справ, з'їзд народів, біжучі справи.

Д. *Веселовський* повідомляє, що Тимчасовий Уряд затвердив Секретаріят запропонуваний Ц. Радою і звертається до Секретарів, щоби подали свою гадку що до плану діяльности Секретаріяту.

Ген. Секр. *Винниченко* заявляє, що про план і програму сьогодня тяжко говорити. Де-котрих Секретарів ще нема; коли вони зберуться, тоді можна буде говорити про програму.

Д. *Золотарьов* „Від імени рос. с.-д. і с.-р., „Вунда" і об'єднаних єврейських організацій поручено мені сказати, що в лиці Ц. Ради ми звертаємось до демократії України по поводу затвердження Генерального Секретаріяту і ждем декларації його діяльности. А тепер заявляємо, що будемо піддержувати всяку плятформу, яка буде в дальшій боротьбі за автономію України і яка буде основуваться на єдинстві всієї української і неукраїнської демократії. Гадаю, що коли ми разом відбили наступ Корнілова і контр-революції, то тактику построєну на обєднанню сил демократії треба заховати для дальшого розвитку автономії України, щоби кожний народ, що живе на Україні, мав право на свобідний розвиток, а Секретаріятові, як органові краєвої влади обіцяємо повну піддержку.

Д. *Сиркін:* „Сіоністична фракція горячо вітає перший, затверджений революційним Урядом Генеральний Секретаріят автономної України, як першу тверду основу для дальшого розвитку народніх творчих сил на щастя України і народів на ній живучих. Разом з тим сіоністична фракція вважає своїм обов'язком зазначити, що беручи на увагу трудности, які супроводили творення першого вищого краевого органу, фракція наша, не хотячи ще більше утрудняти справи не пред'являла єврейських національних завдань. Але ми зазначуєм, що неприсутність в Ген. Секретаріяті представника єврейської нації,—по числу третьої в краю, не може і не повинно вважатися сімптомом небажання признати за єврейською нацією права на представництво в Ген. Секретаріяті. Достоїнство націй України і моральний авторітет Ген. Секретаріяту будуть повністю забезпечені тоді, коли до будови нового свобідного життя будуть прикликані представники всіх націй.

Д. *Самокишка* вітає Ц. Раду від військової Ради штаба армії руминського фронту, дякує за велику працю, яку доводиться вести Ц. Раді в цей трудний мент і заявляє, що армія руминського

фронту на поклик Ц. Ради все стане в її обороні.

Ген. Секр. *Мартос* предкладає додатково бюджет Секретарства земельних справ і прохає його затвердити. При тім промовець накреслює широку програму діяльности Секретарства.

В дискусії над докладом д. Мартоса забірали голос дд. Любинський, Веселовський, Плевако, Винниченко і Крижановський.

На внесення д. *Гутмана* приймається бюджет в цілому по проекту д. Мартоса на місяць вересень з додатком, щоби збільшити оклади відповідно до дорожнечі.

Д. *Любинський* подає відомости про з'їзд народів. Ініціаторами з'їзду являється українська репрезентація Ц. Ради, зложена з 10 чоловік і вибрана пленумом Ц. Ради. Вона вже уконституовалась і почала свою роботу. 17 с. м. розіслано телеграми, в котрих зазначено, що з'їзд одбувається 8 вересня і трівати тиждень. Згідно з побажанням Ц. Ради запрошення на з'їзд вислано лиш тим народам і групам, які узнають в своїй програмі федеративний устрій. Де-які народи і групи вже заявили, що прийдуть на з'їзд. Свої справоздання промовець кінчить заявою, що треба асігнувати більше коштів на видатки по справах з'їзду.

Після коротенької діскусії ухвалено асігнувати на кошти з'їзду народів 3 тисячі карбованців.

Д. *Веселовський* підносить питання про демократичну нараду. Ц. Рада повинна вирішити, чи висилає своїх делегатів на нараду чи ні.

Д. *Гутман* гадає, що Ц. Рада повинна вислати своїх представників. На нараді рішатимуться справи загальнодержавні і тому присутність українських делегатів конечна.

Д. *Ковалевський* від фракції укр. с.-р. заявляє, що його партія рішила брати участь в нараді з мотивів протилежних тим, задля яких не брала участи в московській нараді. Там йшла організація контр-революції, а тут організується революційна демократія і тому Ц. Рада, як революційний орган демократії повинна взяти участь в демократичній нараді.

Д. *Гутман* каже, що наші делегати повинні виїхати з певними домаганнями, Вони мусять мати од нас певні дірективи і тому радить 9 числа с. м. скликати ще засідання перед виїздом делегатів.

Д. *Порш*: Поскільки ми стоїмо перед крізою власти і оскільки революційна демократія робить перші кроки в будуванню власти, постільки революційна демократія України в цій крізі не може бути байдужа і вона мусить забрати рішучий голос. Коли революційна демократія стала перед проблемою організації власти і коли вона стала прислухуватись до голосу на містах, то тут вона виступає спільно з демократією усіх націй. І на цій нараді мусять мати місце наші представники Селянської Спілки, Всеукр. Ради салд. і робітн. депутатів і від нашого голосу буде належити ліквідація шкідливого погляду про можливість коаліції з буржуазією. Тому я підтримую пропозицію д. Гутмана.

Д. *Любинський* від н. р., Рафес від „Бунда", Довженко від укр. с.-д. р. п. заявляють, що їх фракції постановили брати участь в демократичній нараді.

Одноголосно приймається останова, щоби взяти участь в демократичній нараді 12 вересня с. р. Кількість делегатів не визначується сьогодня, а на другому засіданні. На 9 вересня с. р. у 6 год. вечора призначується засідання для вироблення інструкції делегатам на демократичну нараду.

Д. *Корчинський* заявляє, що в комісію по Установчим Зборам явилися представники большевиків. Комісія не могла приняти їх в свій склад, позаяк большевики не входять в склад членів Ц. Ради і тому просить, щоби Мала Рада дозволила кооптувати до комісії представника від большевиків.

Згідно з внесенням промовця М. Рада ухвалює доручити комісії по Установчим Зборам приняти в свій склад представника большевиків.

Вкінці д. *Скловський* підносить справу інціденту між головою М. С. Грушевським і кореспондентом „Кіевской Мысли"

На внесення д. *Рафеса* ухвалено передати цілу справу на розгляд президіуму Ц. Ради, щоби установити фактичний стан справи.

Слідуюче засідання 9 вересня с. р.

Засідання Малої Ради 9 вересня 1917 р.

Починається в 9 годин вечора. Головує проф. М. С. Грушевський. На черзі дня, справа участи в демократичній нараді.

Д. Гутман.: „Питання, яке буде обговорюватися на демократичній нараді, це питання бути, чи не бути російській революції, питання про склад Тимчасового Уряду. Форма коаліції, яка була дотепер зужила себе. Кадети, які скомпромітували себе Корніловщиною неможуть бути допущені до влади. Але час на чисто соціялістичне міністерство ще не настав. Ми не можемо йти слідами кадетів, лиш обрахувати свої сили і поступати обережно, щоби не зробити ошибки. Міщанство, котре не пішло за Корніловим служить гарантією, що воно піде з демократією. Але коли власть перейде в руки самих лиш Совітів, то воно піде проти демократії. Отже власть в свої руки повинні зараз взяти городи, земства, кооперативи, національні організації і трудовий народ, котрі найбільше заінтересовані в успіхах революції.

Другим питанням являється програма Уряду. Тут боєвим пунктом повинно бути питання про війну і мир. Головним домаганням повинно бути відкриття мирних переговорів. Але ми повинні вести переговори на основі програми революційної демократії під лозунгом самоозначення народів і мир без анексій і контрибуцій. Дальшим нашим домаганням повинно бути: заведення державного контроля над торговлею і промислом, до Установчих Зборів земля не повинна бути росхищена і Устан. Збори повинні розпоряжатися земельним фондом декляруванння нац. теріторіяльної автономії народів, рада при уряді по національних ділах з представників всіх націй, відміна смертної кари, роспуск Державної Думи і Совіта, заведення робітничої міліції. Одним словом, власть повинна бути сформована з соціялістичних елементів представлених на нараді і груп буржуазії, яка прийме ту программу, але не в лиці кадетів.

Д. Маєвський: Причина хаосу, який зараз панує в Росії, лежить в централізмі, бо є неможливо правити з Петрограду такою великанською державою. За революційного уряду нічого не змінилося, навпаки стало навіть гірше, бо міністри, які за старого режиму вели доручене їм діло кілька літ або місяців, тепер заміняються що кілька днів і навіть не можуть приступити до роботи. На демократичну нараду ми повинні покладати як найменше надій. Нове міністерство, хочби воно було створене і самим богом, нічого не дасть. Перше міністерство Мілюкова дало найбільше, друге меньше, а дальші зовсім нічого не дали. Реакція, яку ми зараз переживаємо, була не минуча, бо уряд стояв на точці централізма. Тому завданням делегації повинно бути розяснити в Петербурзі, що поки Росія буде управлятися петроградським централізмом, доти порядку не буде. Уряд повинен бути зложений не з представників пануючої нації, а з представників всіх народів Росії. Треба створити коаліцію не в смислі петроградських партій, а в смислі обєднання всіх народів Росії. Такий уряд буде мати піддержку, бо кожний народ знатиме, що його судьба у власних його руках.

Д. Севрюк складає заяву від фракції у. с. р. Фракція у. с. р. заявляється проти коаліції, бо коаліція веде Росію до гибелі і лиш революційний соціялістичний кабінет зможе вивести Росію з пропасти. Построена таким чином власть мусить включити в свою програму всі домогання і лозунги демократії, як припинення війни, заключення миру, проголошення недійсними договорів заключених старим урядом, конфіската земель поміщицьких, церк. і монастирських і передача їх в руки трудового народа, промисловий контроль над продукцією, передача власти в руки представничих органів, а на Україні в руки У. Ц. Ради, скасування буржуазного поділу України на дві части, скликання Установчих Зборів всіх країн, а українських перед російськими Установчими Зборами. Фракція у. с. р. пропонує слідуючий наказ делегації, що їде на нараду: (гляди кінцеві резолюції).

Д. Садовський—вважає, що наша делегація повинна домагатися коаліційного уряду. Революція є буржуазна і вона не може вийти за межі, в яких відбувається буржуазна революція, не дивлячись на запал мас, Влада мусить опиратися на коаліції тих класів, які творять революцію. Тому коли ми хочемо твердого ладу, необхідно, щоби в творенні цієї влади брали участь буржуазні класи. Коаліційна влада повинна опиратися на декларації 8 липня і програми демократичної частини Московського Совіщання.

На питання д. Шрага, д. Садовський одповідає, що він говорить від свойого імени, а не від фракції.

Д. Весоловський теж думає, що наша делегація повинна заявитися за коаліційний кабінет, бо в той час, коли основи громадського життя підорвані, то треба кликати до організації всі живі сили краю, в тім числі і буржуазію, котра до певної міри являється також революційною.

Приймається пропозиція д. Севрюка з поправкою д. Стасюка, щоби дати голос наперед представникам фракцій і організацій.

Д. Пори: В цей трудний мент закликано нас разом з усією революц. демократією Росії подати голос в справі кардинального питання. Багато пережила револ. демократія від початку революції, багато експеріментів було зроблено, щоб повести революцію на широку дорогу і досить було часу, щоби зробити висновки про кардинальні питання революції. Ми стали перед питанням організації власти. Не в перший раз оно стануло перед нами, але в перший раз візвано всю демократію до центра, щоб она подала свій голос і від хору голосів буде залежати, як вирішиться справа. Для нас від початку революції було ясно, що власть не може бути збудована на прінціпі коаліції. Тут говорилось, що іменно клясові інтереси мусять привести до порозуміння, до згоди, але разом з тим не було спроби показати, які ті клясові інтереси поміщика і селянина, нації що вимагає в процесі відродження власних форм і прінціпа централізму, споживача і продуцента. Тут говорилось більш на основі ідеалізму чим реалізму. Коли політика має будуватись на реальних силах, то мусимо ті сили ясно зазначити, і коли вірно, що рос. революція є продукт робочих кляс і селянства, то треба двигати революцію спираючись на них і задовольняючи їх інтереси. Маємо досить досвідів. В справі земельній бачимо, що коли поміщики були перелякані великим масштабом революції, то мимо невдачних законів земельних демократія революційна панувала в рухови і її потреби задовольнялись, але дальше бачимо, що в певний мент поміщики скористувались законом про земельні комітети на основі коаліції, при допомозі правительства і разом з тим спинилось задоволення потреб селянства і розрух в хазяйстві збільшився. Цей досвід показує, що як центральна власть, так місцеві органи призначені до ведення земельної політики, в ніякім разі не можуть бути коаліційні. Природа тих кляс не може бути примирена і коаліція утворена на такій суперечности дасть лише параліч власти. Коли підійдем до питання війни, бачимо теж ті самі наслідки. Доки коаліційне правительство було залякане револ. рухом, доти проводило усі лозунги революції, але коли переляк минув, правительство коаліційне припинює заходи пролетаріяту до спинення війни і вічного миру. І коли хочемо, щоб ті питання стали актуальні, мусимо усунути від власти ті кляси, які все і всюди є імперіялістичні. І чим шидче знищимо прінціп коаліційности, тим швидче дійдем до цілп. Політика, яка виходила з кляс пануючих, одною рукою писала ноти про мир без анексій і колтрибуцій, а другою війну побідного кінця. Справа миру є невідклад на і тим розбудимо рух за мир серед тих народів, де пролетаріят є з певною свідомостю. Спиняючись на відносинах націй мушу зазначити, що Україна як за часів старого режиму так і тепер визискувалась на користь Петрограду, головно тепер, коли потреби війни того вимагають; отже з тою справою не можна чекати до Уст. Зборів, бо вони можуть і цілий рік працювати і мусить бути покладений кінець фінансовій експльоатації. Дальшим пунктом, який поручула обстоювати Всеукраїнська Рада Робітничих Депутатів, розширення території України і компетенції власти Генер. Секретаріяту. З вирішенням цеї справи до Уст. Зборів не можем ждати, бо хочемо, щоб революція несла полегкости зараз. Що до продовольчої справи, то правительство виявило повне банкроцтво. Коли перед ним стало питання про продовольство армії і центра, то ясно було, що таким краєм, який може годувати, є Україна. Ні одної хвилини укр. рев. демократія не відкидала думки про спільність революції, прийти на поміч і дати змогу пережити продовольчу крізу. Кликати на такі жертви і тверді ціни можна було, знаючи вагу нашого краю і робляви заходи, щоб дати компенсації нашому народньому хазяйству. Брався хліб поза межі України, отже треба було дати мануфактуру і товари для ремонту хазяйства, яке має загально державне значіння. Так правительство не рішилось поставити контроля над тисячою фабрик. Це була не трудність технічна а клясова, і вступити на цей шлях можно тілько по трупі буржуазії. Отже не треба нам слухати тих, що кличуть до коаліційного міністерства і радять пождати до Уст. Зборів, бо вони або щиро, або нещиро помиляються; а треба стати на шлях рішучої політики, основаної на задоволенню потреб широких народних мас і на аналізі клясових інтересів, її треба вести до Уст. Зборів і підчас їх і це вирішить про продуктивність Уст. Зборів, як в Росії, так і на Україні."

Д. Березняк. „Коли стоїть питання, чи має бути коаліція, чи власть перейде до рук соціялістів, то двох думок бути не може. Досвід минувшого, корниліловщина, доказує, що революція не може йти дальше по руслу, на який пхали її буржуазні кляси. Досвід коаліційної власти з людьми, що давно вмерли для революції, це величезна помилка для револ. демократії, яку треба негайно направити. Власть повинна перейти в руки соціялістів відповідальних перед органами революційної демократії. Ми жадаєм закінчення війни, знесення смертної кари, переведення воєнних і соціяльно економічних реформ не чекаючи Уст. Зборів. В области розвязання національних проблем в Росії і на Україні рев. демократія поповнила цілий ряд ошибок. Вона не піддержала викиненого Українською лозунга федерації, не піддержала статута о конституції України 16 юля і помирилась з імперіялістичним актом розділу України, з інструкцією Генеральному Секретаріятові. Нашідомагання такі: 1) утвердити статут о конституції України принятий У. Ц. Радою 16 юля; 2) утвердити Ген. Секретаріят по ділам продовольства, юстиції, доріг, почт-телеграфів і военого; 3) включити в компетенцію Ген. Секретаріяту Катеринославську, Харківську, Херсонську і Таврійську губернії, крім Криму, установивши для більш точного розмежовання принціп референдума. Реорганізація армії по національно-територіяльному прінціпу. По війні піднесем голос за розоруження і заміну армії мітіцією.

Д. Скловський. Багато ораторів висловлювало деклярації і резолюції, які ми не раз чули, але ніхто не звернув уваги на тревогу дня, судьбу революції всеї Росії і України. Говорили про клясові інтереси а забули, що є війна і що вона визвала масу складних процесів. Моральна сила революції велика, вона здержала корніловщину; та корніловщина страшна другим, вона зробила революцію в мозгах обивателів і не можна точно сказати, чи там нема перелома. В такий трудний час взяти відповідальність одній клясі трудно і така власть не тревалаб довше десять днів. Буржуазія є всюди в міністерстві, Ц. Раді, городській думі і вона йде за нами, як полонена в силу історичної необхідности. Кадетів до власти допустити не можна, але всі инші кляси, що зеднаються коло платформи 8 іюля, мусим приняти, коли хочем закріплення свободи і революції.

Д. Корчинський від с.-ф. заявляє, що найважнійшим завданнем являється мир і в нім спасення революції. Тому фракція с. ф. висловлюється за соціялістичне міністерство.

Д. Ковалевський від Ради Сел. Депутатів: Заки говорити про те, що укр. селянство поклало в основу наказу на демокр. нараду, мушу спростувати слова т. Силовського, що буржуазія була в плену пролетаріята; тоді я спитаю, чому револ. демократія дала мужицького міністра Чернова в заложники буржуазії. Говорилось, що Правительство йде за деклярацією 8 іюля, а ми бачимо, що воно від неї відходить і не йде шляхом, який йому зазначила революційна демократія. Висказувалось рівнож співчуття селянству, згадувались тверді ціни, але я мушу заявити, що селянство організоване не хоче підвисшення цін, воно охоче піде на жертви для спасення держави, лиш хоче, щоб скрізь в державі запанував новий лад, який забезпечує його інтереси. Домагається поширення компетенції земельних комітетів та передання в їх розпорядження земельних богацтв нашого краю, щоб селянство мало можність користуватись ними на справедливих началах. Селянство домагається заключення мира, протестує проти поділу України.

Д. Любинський прилучається до заяв укр. с.-р. і стоїть за тим, що все мусить творитися до Уст. Зборів.

Д. Ткаченко. „Протягом шістьох місяців ідуть розмови про власть. Погляд, який мали в тій справі укр. с.-д., здійснюється. Ми дійшли до менту, коли пролетаріят мусить взяти власть. Протягом 6 місяців виявилось, що нічого не можна зробити без основного задоволення потреб народних мас; отже коли знаєм, яка має бути робота, то ясно якої треба власти, щоб ту роботу виконати. Коли ми відмовились брати участь в московській нараді, то нам докоряли, що ми розбиваєм єдність, тепер коли ми берем участь кажуть. „робите як слід, лиш ідіть в напрямі коаліційного міністерства". В московській нараді не брали ми участи тому, бо там не було єдности, тепер єдність є і ми хочем її і скажем рев. демократії: „ідіть разом з нами і революція буде уратована". Тут сказано, що не хочем коаліції з буржуазією а працюєм з нею в Цен. Раді. Я скажу, що що инше є робота, а що инше організація. Орган виконавчий рев. демократії мусить виконувати роботу рев. демократії, а буржуазія, як хоче працювати з нами, нехай прийде, а ми її не відмовимо.

Крізіс власти вже був кілька разів. Він буває тоді, коли буржуазія Росії і всесвітня стоїть на переломі і вона тоді схиляється в сторону мира. Що мир наближається-це безперечно, бо буржуазія знаючи перемогу революції в Росії і знаючи, що вона може бути і в других краях, піде на мир,—і наслідком чого є крізіс власти.

Приклонники коаліційного міністерства говорили, що соціялістичне міністерство не зможе нічого зробити; коли б це сталось, то мусим сказати, що соціялізм

збанкротував, але я пішов би на таку дискредитацію, лиш щоби був мир.

Як домагання треба нам поставити, щоб соціялістичнє міністерство приступило до мирних переговорів, до утворення сильної краєвої власти, яка задовольняла би потреби селянства, до переведення земельних реформ в цілому обємі, до контроля над продукцією і поділом. Автономні змагання України мусять бути переведені повністю і тільки тоді Т. Правительство буде могло спиратися вповні на українську демократію".

Д. Золотарьов. Сьогодня я говорю з тяжким чувством, бо дійсно є анархія, коли ми сьогодня не можем найти спільного язика, коли сьогодня випливають нові лозунги, яких ми перше не чули і робиться незрозумілим, яка буде плятформа котра обєднить усі народи. Партія, яка недавно говорила про Уст. Збори, тепер говорить про осібні для кожної нації принціпи націон. курії, т. Маєвський говорив о Петроградськім централізмі, тов. Порш, що Україна повинна бути хазяйським центром і що її ексилоатує Москва і Петроград, т. Любинський назвав правительство таким миропомазаником як царі. Коли говорилось про крізіс коаліції, то це є крізіс форми коаліції, а не її сути. Нема кляси, якаб взяла на себе основну задачу революції і не думаю, щоб хто міг сказати, що пролетаріят є тою силою організованою, яка достаточно володіє усім апаратом краю. Можна строїти ілюзії, що пролетаріят є силою такою, може в Росії ілюзії зрозумілі, коли є партії, які на основі ілюзії організують стихію, ведуть за стихією маси і готовлять гибель революції. Тим більше дивно, що робиться в Ц. Раді, де так привикли важити кожний крок. Через корниловщину кадети відійшли від власти і ми шукаєм других елементів, хочем сотворити широку базу на основі плятформи 8 іюля, бо одному клясу неможливо організувати революцію. Ми хочемо зібрати сили держави в голові котрих піде пролетаріят і за ним підуть усі елементи, які заінтересовані в революції. І це треба зробити на нараді. Що до делегації Ц. Ради, то треба дати якийсь оден наказ, але коли той наказ буде відходити від коаліції, то меншости не будуть мати можливости взяти в нім участи".

Гол. пр. *Грушевський*: „Оратори вичерпані, приступаєм до части резолютивної"

Д. Порш висказується проти наказу, бо питання про власть визначено ініціаторами наради; а наші делегата зорганізуються в Петрограді в укр. репрезентацію і вироблять декларацію на основі думок, які тут були висказані.

Д. Крижановський від труд. укр. партії заявляє, що укр. трудовики коаліційного міністерства не будуть піддержувати, а в Центр. Раді, коли є думка за соціялістичне міністерство треба цей принціп проголосувати.

Д. Гутман настоює, щоб включити в склад делегації меншости, які на резолюцію більшости не згодяться.

Севрюк. Ц. Рада мусить своє відношення до питання висказати ясно і наказ мусить бути даний. Дивує мене, що дехто висловлюється проти наказу.

Ткаченко обстоює надання імперативного мандату, бо переговори мають характер дипломатичного свійства. Центр. Рада мусить дати наказ, щоб склад правительства спирався на всю револ. демократію усіх народів, що до миру і фактичного здійснення автономії. Я проти поділу місць між національностями, бо Ц. Рада є органом всіх народів і з огляду на особливий характер делегації.

Приймається більшостію пропозіція т. Севрюка за припинення діскусії.

Приймається пропозіція 18 голосами проти 11, за надання делегатам У. Ц. Рради імперативного мандату на демократичну нараду в Петрограді.

Ставляться на голосування резолюції.

Д. Порш ставить пропозіцію, чи домагатись коаліційного міністерства, чи революційно-демократичного.

Приймається 17 голосами проти 8 перший пункт наказу в стилізації у. с.-р.: „Сформування однородного революційно соціялістичного уряду, відповідального перед демократіями усіх народів Росії".

Приймається більшостію голосів другий пункт наказу: „передача усіх поміщицьких, монастирських і церковних земель до Установчих Зборів, в завідування земельних комітетів".

Приймається більшостію голосів третій пункт наказу в стилізації укр. с.-р., з додатком т. Порша: „державної і краєвої власти", в такому виді: „встановлення контролю державної і краєвої власти над продукцією і подилом".

Приймається більшостію голосів четвертий пункт наказу в стилізації у. с.-р.: „передача в завідування краєвих органів власти найважнійших галузів промислу".

Приймається більшостію голосів пятий пункт наказу в стилізації укр. с.-р.: „оподаткування великого капітала і майна, та конфіската військових прибутків, на користь окремих країв і цілої держави".

Приймається більшостію голосів шостий пункт наказу в стилізації укр. с.-р.: „призначання за усіма націями права на нічим необмежене самовизначення".

Приймається більшостію голосів сьомий пункт наказу в стилізації укр. с.-р.: „скликання для кожного краю, який того домагається, національно краєвих суверенних Установчих Зборів".

Приймається більшостію голосів осьмий пункт наказу в стилізації у с.-р.: „передача всієї власти на Україні в руки У. Ц. Ради і її Генерального Секретаріяту, складеного на основі статута Ц. Ради з 16 липня сього року".

Приймається більшостію голосів девятий пункт наказу в стилізації у. с.-р.: „проголошення недійсними таємних дипломатичних договорів".

Приймається більшостію голосів десятий пункт наказу в стилізації т. Гутмана: „приняте рішучих кроків до заключення мира, для чого негайно звернутись з предложенням (з представленіем) до союзників про відкриття мирних переговорів".

Приймається більшостію голосів одинайцятий пункт наказу в стилізації укр. с.-р.: „негайного скасовання смертної кари".

Приймається більшостію голосів дванайцятий пункт наказу в стилізації тов. Гутмана: „Розпуск державної Думи і Державної Ради".

Приймається більшостію голосів тринайцятий пункт наказу в стилізації тов. Гутмана: „скликання Установчих Зборів в назначений срок, без дальшої проволоки".

Наступає 5-ти минутна перерва для порозуміння в справі вибору делегатів.

Приймається пропозіція більшістю голосів, щоби делегатів на демократичну нараду вибирати списком.

Вибирається девять делегатів на демократичну нараду в Петрограді: т. Шаповал, Чечель, Христюк, Довгий, Порш, Ткаченко, Вікул, Бабич, Довженко.

Від Всеукр. Ради Військ. Депутатів назначаються такі делегати: Березняк, Куцяк, Величко.

Слідуюче засідання відкладається до повороту делегатів з Петрограду.

Друкарня Української Центральної Ради.